

ПЕРЕМОГА ЗАПЕВНЕНА, АЛЕ НЕ ВІДОМО, КОЛИ ВОНА ПРИЙДЕ

НЬО ГЕЙВЕН (Конетикат). — „Перемога тепер уже певна, але ніхто не може збагнути часу ані жертв, які будуть потрібні, щоб приневолити Німеччину й Японію зігнути свої коліна“ — так висловився полевий маршал сер Джан Грір Дил, голова британських військових місій, що перебувають у Злучених Державах. Дил прибув до Нью Гейвен, щоб прийняти спеціальну найвищу почесну, яку лише міг університет Сід йому надати. На цій параді були прийнятні такі достойники, як: секретар війни Стімсон, начальник генерального штабу ген. Джордж Маршал, асистент секретаря війни Дж. МекКлоу, віце-адмірал Герберт Ф. Лірі, та інші. Президент університету Сі-мур передав Дилу Памяткову Нагороду Гавленда. Дил сказав також, що перемога над Німеччиною залежить у найбільшій мірі від згоди щодо мілітарних планів і акції між Англією й Злученими Державами. Перемога нелегка, бо ворог бореться розлучливо у своїй свідомості, що програє війну — завважав маршал Дил.

„МИР ПІД ТЕПЕРІШНЮ ПОРУ“ ЦЕ БУНТ.

ВАШІНГТОН. — Конгресовий комітет Дайеса для розслідування неамериканських затій проголосив звіт із своїх розслідувань над діяльністю комітету „Мир Під Теперішню Порю“, на котрого чолі стоїть проф. Гартман з Колумбійського університету. У звіті сказано, що цей комітет вислав заклики до релігійних груп в Америці, щоб вони вели агітацію за припиненням війни. „Саме тому, що війна є в найвищій розгарі“ — кажеться у звіті Дайеса — „така діяльність має всі знамена бунту, бо вимагає припинення війни, коли наші воїни готові нанести цілковиту поразку ворогові“.

ШКОЛА ДЛЯ ВИПОВНЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ ВИКАЗІВ.

НЬО ЙОРК. — У великій залі стейтової Торговельної Палати улажено курс для банкових і торговельних урядовців та бюрових робітників, щоб навчити їх, як мають бути виповнені податкові викази, котрі треба вислати до податкових властей перед днем 15. березня. Учителями були високі урядовці з бюра колектора податку. Пояснюючи формуляр 1040-А, колектор Педрик звернув увагу, що на цьому формулярі не можна робити ніяких потручень з пододатків приходів, лише можна потрунути собі 6 відсотків із загального приходу податковця.

НАЙУСПІШНІША ПОЗИЧКА — ЦЕ ЧЕТВЕРТА.

ВАШІНГТОН. — Четверта Воєнна Позичка це найуспішніша позичка в історії діяльності департаменту скарбу. Таку думку висловив голова кампанії за Четверту Позичку Тед Гембл. Вже тепер можна передбачити, що після остаточних підсумків кампанії з кінцем біжучого місяця сума із закуплених облігів досягне 16 і чверть біліона доларів, а позичка була обрахована на 14 біліонів. Він теж виявив, що вже готові плани для Пятої й Шестої Позички.

ФОНДИ УЛЬКОВАНІ В ЛІТАКАХ, ЦЕ ВТРАТА.

ВАШІНГТОН. — При нагоді обчислень видатків для торговельного департаменту комісія бюджетова палати репрезентантів подала звіт з теперішніх видатків для цього департаменту, як також департаменту справедливості та департаменту стейту. Звіт обіймає 1,000 друкованих сторінок, і між іншими займається теж післявоєнними планами. Секретар торгівлі Джесі Джовнс вітверто заявив бюджетовій комісії, що видаток на воєнні літаки треба відписати як цілковиту втрату федеральних інвестицій.

30 БІЛІОНІВ ДЛЯ ФЛЬОТИ.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт предложив конгресові домагання на видатки для воєнної фльоти на скарбовий рік 1945. Вони досягають суми \$30,-789,819,500. У бюджеті передбачені більші видатки на нові кораблі і на більшу повітряну силу. Бюджет є більший на \$600,000,000 ніж у теперішньому році.

ЗАКОН ПРОТИ „АНТИСЕМІТИЗМУ“.

ОЛБЕНІ (Нью Йорк). — У стейтовім сенаті перейшов закон, який забороняє занецишувати або ушкоджувати й нищити якінебудь дома, призначені на богослуження і цвинтарі. Передбачена кара за такий злочин є три роки в'язниці. Закон переведено тому щоб припинити вибухи антисемітизму.

ІНТЕРНОВАНО 2,000 НІМЦІВ З ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ.

ВАШІНГТОН. — Генеральний прокуратор Френсіс Бидл подав до відома конгресу, що в Злучених Державах перебуває в концтраційних таборах 2,000 німців, придержаних в краях Південної Америки. Кошти утримання обрховують по одному доларови денно від особи.

Труднощі з жидівською державою в Палестині

ВАШІНГТОН. — На переслуханні комісії для закордонних відносин палати репрезентантів з метою найти правду про можливість створення жидівської держави в Палестині, зізнавав Фаріс Е. Мадуф із Бостону, голова Федерації Сирійців і Левантинів в Америці. „Без огляду кільки держав схоче забрати комусь його батьківщину і віддати її комусь іншому, то це противиться поняттям елементарної справедливості“ — сказав він. У дальшій переслуханні член Жидівської Агенції для Палестини Луї Липскі з Нью Йорку пригадавав комісії про британську Деклярацію Балфура з 1917. р., якою обіцяно жидам жидівську батьківщину в Палестині, дальше рішення американського конгресу з 1922. р. і рішення Ліги Націй, щоб підтримати цю деклярацію. Зізнавали теж представники інших жидівських і нежидівських організацій, одні за підтримання плану, інші проти. На кішці Карл Сабен Твичел, котрого американський департамент рільництва вислав на студії цієї справи до Савді Арабії і він прибув назад в червні 1943. р. сказав так: „Підтримування Америкою плану створення жидівської батьківщини в Палестині викличе спротив в арабським і музулманським світі, який доведе до розрухів і військового саботажу“.

ПОЛЬСЬКА СПРАВА ПРОБНИМ КАМЕНЕМ МАЙБУТНЬОЇ ЄВРОПИ

ВАШІНГТОН. — Дипломатичні вісти виявляють, що останній зазив, висланий прем'єром Чорчилем до Москви домагається, щоб совєтський уряд переговорював з польським урядом на вигнання в Англії в справі границь. Вісти кажуть, що це жадання відкинули в Москві змісія. Не зважаючи на те, Чорчил ще раз заапельє до Москви у цій справі. Питання границь зійшло вже на другий плян, а на перший плян поставлено питання, хто є польський уряд у Лондоні. Колиб совєтський уряд згодився переговорювати з польським урядом у Лондоні, справа границь може бути наладна. Колиб би Москва відмовилася переговорювати з поляками в Лондоні а пробувала говорити з якоюсь групою чи урядом на польській землі, то це викличе негодування, бо буде очевидним, що приходить поворот до системи союзів, буферових держав, рівноваги сил і т. і. і не можна буде думати про якусь міжнародну безпеку. З такої точки погляду польська справа являється пробним каменем післявоєнної Європи. Провідну роллю в переговорах з Росією веде тепер Англія, а Америка є лише обсерватором.

Дальші чутки за фінсько-російські мирові переговори

СТОКГОЛЬМ. — Тут кружляють чутки, що фінський представник Пасікві вже мав розмови за мир з Олександром Колонтай, совєтською представницею в Швеції. Поза те справу держать у секреті тайні.

У Лондоні в дипломатичних кругах висказують сумніви, чи такі мирові переговори вже почалися. Вони вказують на те, що тепер Фінляндія не може заключити мира з Росією, коли в Фінляндії ще знаходиться 120,00 німецьких воєків.

ЛОРДИ ОБОРОНЯЮТЬ БОМБАРДУВАННЯ ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТОК

ЛОНДОН. — У палаті лордів британського парламенту розвинулася дебата за бомбардування історичних і артистичних пам'яток. Дебату почав архієпископ Кентерберія, котрий питався, що зроблено для захорони таких пам'яток на випадок бомбардування. Лорди видно були за захорону пам'яток, якщо їх знищення не вимагає воєнна konieczність; коли приходить до вибору між утратою людського життя й утратою помяток, людське життя має першенство.

НАЦІСТИ ФОРТИФІКУЮТЬ ДАНИЮ

ЛОНДОН. — Німецька окупаційна влада в Данії почала ставити широкі протиінвазійні фортифікації здовж побережжя Данії. Рівночасно збільшено залогу Данії з трьох до сімох дивізій.

ЧОРЧИЛ ПРО БРИТАЙСЬКІ ВТРАТИ

ЛОНДОН. — Прем'єр Чорчил заявив, що Британія втратила від 3. вересня 1943. року, коли перші британські війська вступили на Італійську землю, по день 12. лютого цього року 7,635 убитих, 23,283 ранених та 5,708 пропавших, або разом 37,628. В ці числа зараховано вже війська домінії і Індії, але не воєків з фльоти й повітряної служби.

ЗАКИДУЮТЬ НІМЦЯМ ВИНИЩУВАННЯ ПОЛЬСЬКИХ ДІТЕЙ

ЛОНДОН. — Польський уряд на вигнання виступив з публічним обвинуваченням німців за плянове винищування польської дітвори, аби в цей спосіб унеможливити відродження польського народу.

За обчисленням польських підземних організацій, тисячі польських дітей згнуло внаслідок різних депортаційних кампаній, пачіфікаційних мір та замикання людей до таборів.

Ляваль далі шупасує молодь до Німеччини

БАРСЕЛЬОНА. — Уряд у Віші знову примушує молодих французів виїжджати на фабричні роботи до Німеччини. Зарядження Ляваля викликають занепокоєння в Франції, котра відчуває недостачу робітників у фармерстві.

АМЕРИКАНЦІ СПРОВАДЖУЮТЬСЯ. — Величезні купи припасів для американських інвазійних військ залягли побережжя острова Рой, одного з островів Маршала, після висадження там американських воєків. Над імпровізованим табором стирчать стовбури пальм, розбитих передінвазійним бомбардуванням.

РЕКОРДОВИЙ РЕЙД НА БЕРЛІН

ЛОНДОН. — У вівторок уночі британські летуни завдали Берлінові найтяжчий удар війни, скинувши на нього 2,800 тон бомб. Понад тисячка літаків узяла участь у цьому рейді, і всі вони були чотири-моторові бомбовики. За 30 хвилин бомбардування перемінено німецьку столицю на одно море огню.

Рейдери не стрінулися з поважним опором збоку ворожих літаків, бо вони подбали за звернення їх в іншу сторону. Одна частина рейдерів саме полетіла поза Берлін, на Франкфурт на Одрі, і тим стягнула туди німецьких летунів, відвертаючи їх від Берліну. Над Берліном британські стрінулися тільки зо сильним протилетунським гарматним огнем. Сорок три британські літаки не вернулись з виправи.

У виправі вжито вперше літаків нового мового моделю „Галифакса“, що має силу 1,650 парових коней і має різні знамениті признаки. Атаку на Берлін сконцентровано на промислову частину міста.

АЛІЯНТИ БОМБАРДУЮТЬ РИМ.

АЛЖІР. — Важкі й середні бомбовики докінчували бомбардування бенедиктинського монастиря на горі Касіно. Як видно з донесень, війська ще верха гори не заняли.

Рівночасно аліянські бомбовики доконали нового рейду на Рим. Скинено бомби цільно на дворці Траствере й Тібуртіна, що лучать Рим з Фльоренцією й Леггорном.

Ново висаджені аліянські війська під Римом відбили кілька нападів німецьких повзів.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА КОНЦЕНТРУЮТЬСЯ НА ПСКОВ.

ЛОНДОН. — Всі війська червоної армії в північній частині фронту концентрують тепер свої сили для наступу на залізничий центр Псков. Вони заняли 35 містечостей, між ними Чудські Заходи, що лежать над озером Пейпусом, три милі від еспанської границі.

На Україні червона армія далі розбиває німецькі формації в околиці Черкасів. Червона армія заняла Яблонівку, що лежить 4 милі від Корсуня, та Дацки й Прутильці. Німці пробували вирватися з пастки, але російська артилерія вибила півтрета тисячі й розбила 17 повзів, а потім піхота пішла проти них на багнети й заставила до відвороту.

РОСІЙСЬКИЙ РЕЙД НА ФІНСЬКУ СТОЛИЦЮ.

СТОКГОЛЬМ. — У середу вночі доконали російські летуни знову великого рейду на фінську столицю Гелсінкі. В рейді взяло участь велике число літаків. Телефонічні połącнення з цим містом були зірвані через кілька годин. Потім подано телефоном вісти, що в багаті частина міста шалють пожари.

Рейд уважарть загально натиском російського уряду на Фінляндію приспішити мирові переговори.

АТАКУЮТЬ ЯПОНЦІВ У РІЗНИХ ПУНКТАХ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Аліянти атакували японські посілості на центральному Пацифіку в кількох місцях. Між іншими скинено велику силу бомб на Понапе, один з островів Каролайнів, що лежить на схід від Труку. Зроблено далі черговий рейд на Кавієнг на Новій Ірляндії. У цьому рейті протилетунська артилерія зострілила вісім американських літаків, але один морський літак осів на води заліву й вирятував 15 летунів, що впали в воду з літаків.

Американські й новозеландські війська, що їх висаджено на острови Грін і Нисан, на схід від Рабавлу, утверджують свої позиції.

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСЬКА ВОЮЮТЬ В ІТАЛІЇ.

АЛЖІР. — За офіціальним звідомленням, у боях в Італії беруть тепер участь війська другого польського корпусу під командою генерала Андерса.

У цьому корпусі є „карпатські кресові дивізії“, що складаються з людей, котрі одинцем викралися з німецьких таборів. Одна з тих дивізій воювала вже під Тобруком, а друга в Іраку.

ПАРТИЗАНИ ДОНОСЯТЬ ПРО ЗАВЗЯТІ БОЇ.

ЛОНДОН. — За донесеннями радія маршала Броза Тіта, його партизани зводять завзяті бої в північно-центральной і північно-західній Боснії.

Аліянти рівночасно стараються затіснити блокаду дальматійського побережжя та розбивати німецькі кораблі й прибережні інсталяції, аби в цей спосіб помогти партизанам. Аліянські літаки затопили коло острова Гвару один ворожий парохід і шість скунерів. Вони теж бомбардували німецькі касарні на тім острові та вбили там багато німців.

Комуникат Тіта говорить теж, що між його партизанами й четниками ген. Міхайловича далі йде боротьба.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед новим числом, в котрим оголошення хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕРЖАВИ І НАРОДИ

У своїй статті під таким наголовком ньюйоркський щоденник "Геральд Трибюн" пробує сказати останнє слово в дискусії, що розв'язана на його сторінках між редакцією й читачами за те, як вирішувати національне питання в Європі.

У першій статті цієї групи під наголовком "Проблема національності" цей часопис закликав був до розв'язання цього питання, бо мовляв націоналізм це далі горить в Європі сильним огнем. У дальшій бігу статті "Геральд Трибюн" радив посприяти вирішити європейські національні спори через розбиття Європи на низку національних держав, з котрих кожна мала би складатися з людей одної національності. З огляду на те, що тепер таких границь в Європі повести не можна, "Геральд Трибюн" піддавав, зрештою не зовсім рішучо, думку переселення національній меншини до відповідних національних держав.

Проти цього плану виміни населення виступив один з читачів часопису за становища моралі й з політичних зглядів. На його погляд, заставляти людей з національної держави рівняється ломанню прав людини; на його погляд це є пониженням людини до стану причіпки до національності. Він протривав цьому з політичного згляду, бо мовляв призначення національного принципу в таких межах дає на довшу мету перевагу чисельно сильним державам, а такою державою в центральній Європі була би Німеччина. З тих причин той читач признає таку розв'язку неможливою й радив вирішувати справу через творення многонаціональних держав. Він не признає союзу союзу вдалої розв'язки національної справи, бо він бачить там тільки здушення національних спорів тоталітарним натиском держави, але він бачить можливість демократичної розв'язки національної проблеми державою демократичної многонаціональної держави.

У своїй відповіді "Геральд Трибюн" признає багато слушности не тільки аргументам того читача, але й тим критикам суспільного розвою, що від космополітичного світогляду довод до націоналізму. Однак часопис признає поворот до космополітизму неможливим. В цій війні, каже "Геральд Трибюн", націоналізм показав домінуючою силою, хоча не знати, як саме часопис розуміє це слово націоналізм, чи саме так, як його розуміють в Європі, чи так, як його розуміють в Америці. Часопис не бачить поки що ніякої іншої конструктивної засади, яка могла би його заступити.

Часопис називає його центральним питанням, на яке одначе ще мало звертають увагу. Не розроблене теж на погляд того часопису питання вартости ідеї многонаціональної держави, яку переводить союзу держав. Вся ця дискусія вказує, як далеко ще в Америці до зрозуміння цієї проблеми в цілости та тим більше до примінення її до практичної розв'язки міждержавних справ в Європі.

"ЯСНА СПРАВА"

Та ж виходило, коли брати під увагу те, що думають у Лондоні про союзу польсько-польський спір, а властиво про спір між польським урядом на вигнання і Москвою, що ця справа вже для всіх — "ясна". Але в якому розумінні ясна? Відповідь на це дуже проста: В розумінні Советів.

З цього виходило, що властиво крім Советів досі ніхто інший не мав ясної думки, як властиво цей конфлікт полагати. Тому перемагає — "ясна" лінія Советів. Бо так є, що польський уряд був би схильний вправді й тепер перемовляти з Советами, а навіть піти йому на деякі уступки. Та Москва не хоче перемовляти з тим польським урядом в Лондоні так довго, поки він не згодиться себе зреформувати, себто усунути кілька осіб, зокрема президента і начальника польської армії, бо вони не відносяться "приязно" до Советів. А далі, поки не погодиться польський уряд з тим, щоб визнати принципово як союзу польсько-польську границю лінію Керзона. Як видно, польський уряд на це не годиться. І не хоче міняти осіб під наказом чужої держави. Знову у справі лінії Керзона хоче питати, що думає польський народ у Польщі. Але так виглядає, що колиб Совети трохи попустили, то цей уряд таки пішов би з Москвою на угоду, якби так міг дістати хоч дещо з "східних кресів", наприклад східну Галичину. Ось так є з польським урядом і Москвою.

Англія радить у цьому спорі посередничити. Бритійський прем'єр Чорчил віднісся навіть особисто в цій справі до Сталіна. Але, як пишуть газети, теж і його посередничтво не є успішним. Кордел Год, секретар стейту, зафігував американське посередничтво, якщо обидві сторони на це погодяться. Польський уряд очевидно з тим згідний, бо сам просив Англію і Злучені Держави про вирішення цього конфлікту. Та Совети не погоджуються з тим, вважаючи це за свою внутрішню справу, чи за "сферу своїх впливів", чи "інтересів", чи "забезпечки границь".

Злучені Держави назагал є принципово проти всяких вирішень територіальних проблем в часі війни, а є за відложення таких справ на повенні часи загальної мирової конференції. Значить, що їхнє становище є властиво — теж "ясне". Та як це все брати під увагу, то тоді доперва вся та про-

блема стає неясною. Хіба, що беручи справу ірактично, себто так, як їх "ясно" розуміє Москва, то тоді ця справа якби була вже вирішена. І це так виглядає для Об'єднаних Держав, з тим, що якщо Польща матиме "дизяний" Советам уряд, то чиніше той, що вже так якби сформований в Москві, тоді вона дістане у "відплату" добрий кавалок тої землі над Балтиком, що була до війни під Німеччиною. І то не зважаючи на те, що та союзу вєтська ясність протриворчить ось тим не так давним советським запевненням, що для спокою і рівноваги Європи треба "сильної Німеччини", очевидно "приязно" настроєної до Советів.

Діються, як бачимо, великі речі, бо отсе Совети порядкують цілою Східною Європою і добираються до порядкування центральної Європи — не питаючи нікого. Роблять усе те на власну руку. І це теж хіба вже всім ясно, дуже ясно. І порядкують Європою в такому моменті, коли властиво требаб "Аліантам" присвятити всю увагу тому рішальному ударови, який має наступити з їхнього боку через інвазію на заході Європи. Та хоч усе те є ясним, то яким є і те, що тут Англія та Америка нічого не можуть зарадити. А не можуть у дуже великій мірі тому, що політика польського уряду була і далі є така, що не дає їм глибшої опори на якусь вищу моральну силу, яку можнаб протривити советській експанзі, коли іде, наприклад, про західно-українські землі. Совети побивають тепер Польщу не тільки своєю силою й своєю дипломатичною зручністю, бо ведуть справу так, що вони ідуть "визволяти" народи, як от українців, білорусів, литовців, чи українські, білоруські чи литовські землі, про які одначе польська пропаганда пише як за "польські", що то були і надалі хочуть бути тільки з Польщею. Кудиж можна з такою пропагандою зайти? Тільки — в сліпу вулицю. Через ту польську пропаганду доходить навіть до такої смішности, що обидві сторони, союзу вєтська і польська, вперто замовчують тепер боротьбу українського народу за визволення з 1918—19 років. Поляки ні словом не згадують за польсько-українську війну, що тривала дев'ять місяців в самій Галичині. Знов союзу вєтська пропаганда теж збуває це хитрою мовчанкою, щоб світ не дога-

Проти надуживань назви "фашисти"

Яка оргія велася довкола осоружної назви "фашизм", знаємо найкраще з цієї колумніаторської кампанії, яку поведено в Америці проти всякої акції, що тільки торкалась в якийсь спосіб права українського народу на незалежне життя. Хто посмів вступити з домаганням, що понад 40 мільонів українського народу має право на самостійне і незалежне життя, того вже звязувано з "фашизмом", чи там "нацизмом". А комуністична і комуністична преса ще й досі інакше не пише про ці справи.

Та це тільки одна сторона цієї справи, хоч і найголовніша. Друга, дрібніша, але зате поганіша, це та, що зростається на тлі гурткової партійної боротьби, конкуренції, амбіцій, особистих порухів. Ось тогди дихали мали американські українці по самі вуха. А тепер, останніми часами, знов зачало це лихо підносити свою голову. Бо знов зачало розвивати наше життя невідповідальними назвами "фашисти", киданими нерозважно й несумлінно в бік організацій, газет, чи осіб.

Правда, таке діється не тільки між нами. Траплялося воно і між іншими чужоземними групами. Було воно і між корінними американцями. Та між ними останніми воно не приймалося, виключаючи такі випадки, де дійсно треба було звертати увагу на такі організації, чи особи, що стали захвалювати різні фашистські методи і для Америки. Та, коли іде про чужомовні групи,

дався, що то хтось інший визволює західно-українські землі, я думаю, що є тільки один "визволитель" — у Москві. Польська пропаганда не хоче, щоб світ пригадав собі, що був хтось такий, що не хотів польської влади, а бажав, щоб там була українська влада і держава. Тому вперто не допускає навіть таких слів як "Західна Україна", а тільки повторює їх, коли вже змушене до цього. А який з цього вислід?

Вяк бачимо, то Москва хочвмі зручно крутить, а Польща через своє становище себе валить ще й морально та завдає повно клопоту Англії й Америці, заставляючи їх помагати там, де тяжко щонебудь зробити, бо нема правди, чи моралі. А де є дві неправди, там звичайно горюю той, що має більшу силу. Тому і заважають Совети. Чи не ясно?

становище віцепрезидента держави, як теж і від двох визначних республіканців. Всі вони заговорили про "американський фашизм", хоч кожний з них добачує його деінде. В простій мові це означає, що обидві головні партії, що будуть старатись переперти при президентських виборах цього року своїх кандидатів, готові звести боротьбу до того, що одна одній буде закидувати "фашизм". Що до цього не треба допустити, це теж очевидно. Але як поступати, щоб це припинити?

Думаємо, що Нью Йорк Таймс дуже добре зробив, що короткими словами нагадав ту баламуту, яка обертається довкола цього слова "фашизм". Що підкреслив, що "справжній фашизм" не має нічого спільного з тими нашими установами чи реформами, з якими пробуємо звязувати фашизм.

Шо ж є фашизм? Ото в першу чергу — насильне здавнення всякої опозиції. Фашизм є там — де не допускають другої думки крім тої, що ї подиктовано згори. Фашизм — це концентраційні табори. Фашизм — це таємні морди. Фашизм — це суди, де судять по наказу згори. Фашизм там, де визнають тоталітарну форму правління. Фашизм там, де нема справжнього вільного й тайного голосування. Фашизм там, де держава є божком, абсолютом, і то не тільки в політичних і економічних справах, але теж в релігії, науці, вихованню, мистецтві, літературі, як і на всіх інших людських ділянках.

Нью Йорк Таймс дораджує тим, що воюють безпощадно з усім, що собою уявляє "Нью Діл", називаючи його "фашизмом", щоб добре розважили, чи ця назва тут пасує. І стверджує, що цілковито не пасує, хоч, мимоходом згадуючи, цей самий часопис є частин і гострим критиком "Нью Діл".

Ось і тому вживати назви фашизм у таких випадках є — глупотою. Але, каже часопис, це "небезпечна глупота". А небезпечна головню тому, що вона зростає нетерпимість і вносить у воєнних часах розбрат.

Цілий край на тому зискає, коли ось таке не буде повторятись, кінчить часопис. І розумно кінчить.

Ось це є приклад, як розумні люди стараються впору здержувати парійні пристрасті. Бо не таке важне те, що люди балакають, чи один одного закидують, важні є наслідки ось такої роботи. А тим першим наслідком є розбрат. І то розбрат у часі, коли треба якнайбільшої згоди.

Усунути це лихо можна тільки — культурним поведінням. Терпимістю, а не нерозважним киданням словами, що мусять викликати таку реакцію, яка не сціплює громадянство в якийсь акції, а тільки його розбиває.

Читаючи це, кожному з нас прийде до голови, що булоб супроти цього добрим теж і американсько-українському громадянству наставати всюди на те, щоб і в нас гурткова, партійна, чи часописна боротьба була ведена в рамках приличности. Бож і нам треба скупчення сил і згоди, щоб ми могли виконати ту роботу, що зв'язана з обороною нашого краю, як теж і ту, що зв'язана з нашим змаганням обороняти право українського народу в Європі на вільне й самостійне життя.

— Отож і є... Ліпше поки що не викликати вовка з лісу... Старшини розійшлися. Полковник, давши розпорядок таборовому зібранню що можна стріляти та вислати в Червонобиль, поїхав на ліве крило. Не доїхав туди. З усіх сторін бігли до полковника післанці з вістками про рух ворога.

— Литовські полки сідають в човни повисше Сожі!... — зголосували. — На Дніпрі аж чорніє від литовських байдаків!... — Коло Перистого німецькі полки вже перепили Дніпро!...

(Дальше буде).

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застережені ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПЯТИ Історична повість з часів Хмельниччини. 27) Читачи поданий лист обсебе хоч би частину литовського полковника Подобайла то прояснювалося, то знову хмурилося. Втішився він з призначення Кричевського командантом збройних сил північного фронту, але... В листі наказувалося прислати порохи й кулі, які треба було післати, а він сам тих річей мав на годину-дві бою, не більше. Козаки мовчки слідували за ним разом обличчя полковника. Воно знову прояснилося, коли полковник прочитав, що наказаний гетьман заставить князя Радзивіла помирятись з ним силами у чистому полі, — як це й сам не знає. Для Чернігівського полку великою полекшею буде вже й те, коли наказаний гетьман відтягне на себе хоч би частину литовських полків. Тільки порохи й кулі у нього чотири бочки всього. Обетавини вимагали поділитись тим, що мав. Самому хіба напасти вночі на литовський станова, позичити з їх запасів, та їхні кулі ім же посилати за гостиниць. Перешкоджував Дніпро. Старий охоронив козаків від несподіваних нападів з литовського боку, так само хоронив і литовців від несподіванок козацьких. Полковник в думках зважував майбутні можливості, покусував з пересердя невеличкий вус. Мовчав і все його окруження. Гонень перервав мовчанку: — Чи зможу я дістати свіжого коня? Мені наказано вертатись, — попрохав несміло, наче вибачуючись, що перервав надуми.

— А хіба для тебе тут зайвої литовської кулі не знайдеться? — пробував піджартувати прибічник. — В Червонобиль думатимуть, що я попався в литовські руки... — Заждеш, козаче. Хіба з обозом поїдеш на Любеч. У Станевичій через Дніпро переправитись, бо в Брагині вже певно литвини, сказав полковник. — Піді переспись, тай кінч ледви ходити. Нехай напасється, відпочине... — Боюся спінитись, пане полковнику. Литвини чей на місці не спокійнуть. Коли пішли на Брагин, то й за Брагинем всі стежки обсадились. Свіжак, незачемним конем я не якось то пророзвизув би простою дорогою. Хто навиростки їде, той в домі не пооче, відмовили полковник поможкою. Діти тобі, козаче, коні, та бач, і сідла не мають. До Червонобиль дива берегом поведуть порохи і кулі, — наказаний гетьман потрібує. З ними й поїдеш. Тобі буде безпечніше, тай зайня шаліть для охорони обозу від небезпечки також придасться. Ідте до нашого табору відпочивати... Здовж валів рушили. Сходило сонце. На різні лади виспівувало птаство; десь далеко кувала зозуля. Не один з козаків прохав зозулі прокувати скільки йому ще літ прожити зісталось. Вона замовкла, певно зігнана з дерева, й по хвилі починала кукати знову вже дальше. Кракато гнівно вороня крижляючи над лісом; за Дніпром по старому завивали пси. Ранок віщував гарячий день, може й останній для багатьох зібраних по обох боках ріки. А вже кажуть, що вороння збирається лише там, де чує трупи; збирається зарання, ще за кілька днів наперед. В таборі панував звичайний воєнний рух. Козаки вставали, йшли до ріки митися. Лівніві збирали росу з трави, мокри-руками проводили раз, два по засмаглому обличчю, рукавом сорочки витиралися й лобом, до сід сонця, молилися. Не переривали молитви й тоді, коли мимо них проїздив полковник. І не диво. Бог один, Творець і Вседержавець,

а на землі всякої старшини скрізь багато. Кожний козак може бути обраний старшиною, коли покаже лише, що він носий вартий. Пустивши коня пастись, гонень завалився в траву й скоро, пригрітий гарячим ліпнем сонцем, задрімав. До полковника зішлися поблизь старшини, вже довідавшись про прибуття гінця. Говорило про призначення Кричевського і все козацтво. У всіх вступив дух, постановою боронити своїх позицій ще більше окрипла. Чернігівці не почували себе одинокими, закинутими... Був хтось, хто брав на себе увесь тягар відповідальности за успіх і за те, що з ними всіма станеться... Питалася полковника, — що мають діяти? Чи не переправитись через Дніпро та напасти на литвинів у їхньому таборі... Смілі думки про напад на литовський табір Подобайло відкидав: — Не можемо й думати про напад... Нам, щоб Бог поміг на своїх становищах вдержатись... Щоб витримати, поки

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

З КАМПАНІЇ ЗА ЧЕТВЕРТУ ВОЄННУ ПОЗИЧКУ

ХТО МИ Є?

Мені нагадується байка Леоніда Глібова про дві бочки. В цій байці розказується про одну бочку повну, яка ішла та ішла спокійно аж докотилась до призначеного місця. А друга, порожня бочка, яка котилась по вулиці з криком, робила гармідер і перешкаджала людям у їхній праці.

До цих двох бочок можна пріврівнати і американських горожан українського походження.

Одні спокійно працюють та закупають Воєнні Бонди, щоб остаточно дійти до кінця із тяжким воєнним життям, щоб як найкраще бачити нашу вітчизну переможною.

Другі горожани, що теж працюють та заробляють гроші, але зараз-же їх витрачують на різні „погулянки“ і тим перешкаджають другим вдержувати сильну мораль на домашньому фронті. Вони будуть багато говорити про свій

патріотизм, про це, що треба виграти війну, про всі привилегії, які їм належаться від уряду, але купити Воєнні Бонди, вони не дуже квалляться. Правда, таких є мало, али вони є.

Тепер є час перевірити, хто ми? Хто є дійсний патріот, а хто пустомельник. Хто купує Воєнні Бонди і старається скоро побачити кінець війни і своїх дітей, а українські імена на американських кораблях, а хто тільки гудить, як та порожня бочка.

Віра без діл — мертва. І наш американський патріотизм без закупки воєнних бондів — теж мертвий. Зате закуплені американсько-українським громадянством воєнні бонди на суму \$5,000,000 будуть доказом, що ми є щирі патріоти.

Тому купуймо Воєнні Бонди Четвертої Державної Позички!

о. О. М.,
член Пресового Комітету.

Питання і відповіді про пайкові значки

Монетні пайкові значки мають увійти в життя з 27-го лютого. Бюро Контролі Цін подає наступні питання і відповіді, щоб допомогти споживачам зрозуміти, як треба користуватися новими пайковими значками:

Питання: Коли почнуться обіг монетних значків?

Відповідь: Покупці почнуть діставати монетні пайкові значки як задачу від продавців з 27-го лютого. Діставши, зразу можуть їх вживати далі.

П.: Чи Бюро Контролі цін („ОРА“) видасть кожній особі певну кількість монетних пайкових значків, не зважаючи на час виділо кожному пайковій книжечки?

В.: Ні. Будете мати тільки ті значки, що дістанете від свого крамаря як задачу.

П.: Навіщо мені треба мати значки як задачу? Донині, коли я купувала якісь пайкові харчі, я просто відраховувала і давала крамареві відповідну кількість купонів. Купуючи м'ясо на червоні купони, як задачу діставала такі самі червоні купони на один поинт.

В.: Ви будете потребувати пайкові значки, бо як вони увійдуть в життя, кожний купон, і червоний і синій, з вашої пайкової книжки буде мати вартість 10 поинтів. Отож не легко буде відрахувати точну кількість поинтів, що маєте дати крамареві, як то було коли купони мали 8, 5, 2 та 1 поинт.

П.: Якщо кожний купон матиме 10 поинтів, чи я буду мати більше поинтів до свого розпорядження, ніж тепер.

В.: Ні. Ви будете мати майже таку саму кількість поинтів, як маєте тепер. Ви тільки будете менше вживати купонів протягом пайкового періоду. Це є одна вигода нової системи, бо маючи до діла з меншою кількістю купонів, крамар матиме менше праці з ними, а ваша пайкова книжка вистарчить на довший час.

П.: Якщо кожний купон матиме 10 поинтів, як „ОРА“ зарядить пайкування, щоби я мала та ту саму кількість поинтів на місяць, як маю тепер?

В.: Тепер три ряди купонів на приправлені харчі, разом 12 купонів, мають вартість 48 поинтів. По новій системі, п'ять синіх купонів, вартістю 10 поинтів один, будуть мати разом 50 поинтів. Мала різниця на два поинти може бути припасована відповідною невеликою зміною в пайковій вартості приправлених харчів.

П.: Чи так само буде з червоними купонами на м'ясо?

живач діставав 16 мясних поинтів тижнево, або 32 на два тижні. По новій системі, три червоні купони, кожний вартістю 10 поинтів, дадуть йому 30 поинтів на перші два тижні пайкового періоду по новій системі. Так само як у випадку з синіми купонами, різниця на два поинти може бути припасована малою зміною пайкової вартості відповідних харчів.

П.: Що будуть робити споживачі зі своїми монетними пайковими значками?

В.: Вони будуть вживати їх так само, як скажимо, вживають ленту. Наприклад споживач, що купив харчів на 23 синіх поинтів, дає крамареві два сині купони (разом 20 поинтів) та три синіх монетних значків (кожний — один поинт). Якщо він не має значків, може дати крамареві три сині купони (30 поинтів) і дістане задачу сім синіх значків.

П.: Чи є різниця між значками на м'ясо і на приправлені харчі?

В.: Різниця є тільки в кольорі, відповідно до купонів: сині купони і сині значки для приправлених харчів; червоні купони і червоні значки для м'яса і товщів.

П.: Як я не маю синіх значків, чи могу дати червоні за приправлені харчі?

В.: Ні. Ви маєте користуватися двома різними значками так само, як двома ріжного роду купонами — одні для приправлених харчів, другі для м'яса.

П.: В чому полягає вигода при користуванні значками?

В.: Користування значками має упростити пайкування і для споживачів і для крамарів. Всі матимуть до діла тільки з двома родами пайкової вартості: з купонами на 10 поинтів вартості і значками вартості один поинт. Особи, що звикли користуватися „даймами“ і центами переконаються, що по новій системі легше буде рахувати поинти ніж по старій, коли купони мали пайкову вартість на вісім, п'ять, два і один поинт. І для крамарів легше робити обрахунки купонів і поинтів. Не мусять приглядатися до кожного купону скільки поинтів має, бо всі однаково мають десять поинтів. Крім того значки легше тримати ніж купони.

П.: Чи я маю видавати свої пайкові значки на прикінці кожного пайкового періоду?

В.: Ні значки все дійсні, незалежні від пайкового періоду, для них нема призначеного терміну коли мають скінчитися.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ БЕРЕМО СПРАВУ ПОВАЖНО?

Всі ми розуміємо, що кожна організація, щоб існувала та виповняла зовдання, для яких створена, потребує праці свого проводу і коперації своїх членів. Але і всі ми, організаційно свідомі, погодимось з думкою, що є ще одна річ необхідна в житті організації, а це фінансові засоби. Ніякий рух, ніякий крок, хоч би і найменшої організації не можливий без грошевих видатків. Тому то при кожній організації існує відповідна каса на покриття цих видатків.

Подинокі товариства удержують свою касу з різних імпрез, а центральні їх спираються на вкладках і датах своїх відділів. А як же мається справа з такою організацією, як Конгресовий Комітет України в Америці? На кім він має спиратись і в який спосіб добути фінанси для ведення своєї праці?

235 делегатів брали участь у Конгресі та у виборі проводу, який має репрезентувати український народ в Америці. Чи ж тепер не є їх обовязком подбати на місяць, у своїх організаціях і громадах, про засоби, потрібні Конгресовому Комітету для виконання цих широко накрислених завдань, які на нього вложив Конгрес.

Всі делегати, даючи звіт з Конгресу, не повинні поминути фінансової справи, яка є дуже важна для праці Комітету.

Саме переведення бондової кампанії, яка вже є в повному руху, вимагає поважної суми гроша. Не можна сподіватись, щоб одна чи кілька осіб давали свою працю і час, а ми всі за це брали „кредит“. Всі ми мусимо причинитись до цього, щоби добути добре ім'я для українського народу.

На Конгресі ми наставляли на це, щоб у Конгресовому Комітеті по можності були заступлені всі групи і всі більш громади. Це дуже добре для кращого порозуміння і коперації на місяць. Але ж звяжмо тепер, що цей Комітет мусить скликати збори хоч би раз на пів року і тут видатки не малі.

Видавання інформативного магазину на англійській мові, чи іншої літератури, є чи не найбільш коштовною справою, яка була порушена і одобрена на засіданні Конгресового Комітету. Тож коли надіємось якої небудь праці Комітету, даймо йому належну піддержку. Будьмо послідовні і говорім не тільки словами, але і ділами.

Замало тільки прийти на збори, брати участь в дискусії, давати свої поради, як діло повести, а по зборах: моя хата з краю, я нічого не знаю.

Коли ми вже забираємо голос у якійсь справі, значить у нас повинно бути бажання піддержати її і коли ми опустимо салю зборів.

Тож я, як членка Конгресового Комітету, звертаюсь з проханням до всіх організацій жіночих і мужських зложити жертву на Конгресовий Комітет коли бажаємо яких небудь вислідів з ухвал Конгресу.

Членка Конгресового Комітету.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету прислали: Павло Козмарський з Філадельфії, Па., \$5; Анна Чорній як жертву відділу 337 У. Н. Союзу з Болтімор, Мд., \$5; Іван Грицьковий, як жертву від парохії св. Івана Хрестителя з Бофало, Н. Й., \$10; А. Швель з Мінеола, Н. Й., \$2.

Старанням Відділів У. Н. Союзу

з метрополитальної округи міста Нью Йорку

відбудеться

СВЯТО-КОНЦЕРТ

з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу

в неділю, 5. березня 1944 року

(SUNDAY, MARCH 5, 1944)

CARNEGIE HALL

57th STREET & 7th AVENUE

NEW YORK, N. Y.

Початок концерту в годині 7:30 ввечір.

У ПРОГРАМІ ВОЗЬМУТЬ УЧАСТЬ: ЛЮБКА КОЛЕССА, світової слави піаністка; МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ, славний оперний співак (акомпаніює панна ОЛІЯ ДМИТРІВ); мішаний хор під управою проф. ЮРІЯ КИРИЧЕНКА. БЕСІДНИКИ: WILLIAM HENRY CHAMBERLIN, визначний американський письменник і журналіст та один з найкращих знавців східно-європейського питання; АНТІН ГЛИНКА, посол Канадійського Парляменту; CLARENCE A. MANNING, професор Колумбійського Університету; ДМИТРО ГАЛИЧИН, секретар У. Н. Союзу; СТЕПАН ШУМЕПКО, редактор „Юкрейніен Віклі“.

Цей самої неділі перед полуднем будуть відправлені в Нью Йорку Благодарственні Великі Служби Божі, а по Службі Божій панахиди за всіх померлих членів У. Н. Союзу в укр. кат. церкві св. Юра та в укр. прав. церкві св. Володимира. Пороблено старання, щоби були відправлені панахиди теж і по всіх українських церквах Ньюйорської Метрополитальної округи.

Шановні Члени й Члениці У. Н. Союзу, Шановні Громадяни Нью Йорку й околиць!

Дня 5. березня обходитимемо 50-ліття У. Н. Союзу, отже цей громадської установи, що дала почин нашому зорганізованому народному життю на американській землі. Тому пошануймо цю установу нашою численною участю в концерті. Хай цей день, 5. березня, буде для нас усіх справжнім, великим святом, таким великим, як великою була 50-літня праця У. Н. Союзу для нашого добра. А звеличаємо цю працю Союзу гідно й достойно тим, що прибудемо громадно на це ювілейне Союзове свято.

Тикети можна дістати в секретарів поодиноких Союзових відділів, або в головній канцелярії У. Н. Союзу. Тикети є в ціні: 83 центи, \$1.10, \$1.65 і \$2.20.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ.

НІМЕЦЬКІ КОЛЬОНІСТИ З УКРАЇНИ В ЗАХІДНІЙ ПОЛЬШІ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (О. НА) — Шведський щоденник „Дайні“ дає наступні дані:

Кремльові подано, що депешатав артикул свого кореспондента в Берліні, в яким говориться, що в Західній Польщі, яку прилучено до Райху, має поселитися 140,000 німецьких колоністів. Ці люди були вислані урядом на Україну, але не було чим їхати. Хто з ко-

мусіли відти забиратися, то Гімлер вирішив, що вони мусять осісти в Західній Польщі.

Кремльові подано, що депешатав артикул свого кореспондента в Берліні, в яким говориться, що в Західній Польщі, яку прилучено до Райху, має поселитися 140,000 німецьких колоністів. Ці люди були вислані урядом на Україну, але не було чим їхати. Хто з ко-

лоністів мав коні, то військові вало їм на Україні, з тою ріницею, що в Польщі не дістануть так багато землі, як мали на Україні.

Гімлер зробив в Берліні заяву, що міністерство внутрішніх справ буде старатись дати німецьким колоністам в Польщі таку саму допомогу, яку да-

вало їм на Україні, з тою ріницею, що в Польщі не дістануть так багато землі, як мали на Україні.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИДНУВАННЯ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

УВАГА! ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ запрошують наше громадянство з Філадельфії та околиці взяти участь у святі

50-ЛІТНОГО ЮВІЛЕЮ У. Н. СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, 27. ЛЮТОГО (FEBRUARY 27, 1944)

НА УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ Філадельфія, Па.

847-й Фреклін уліця

ПОРЯДОК СВЯТА:

1) Год. 2. попол.: Гра в бекетбол між Молодецю Дружнью УНС. з Українським Клубом в Стемфорд.

2) Год. 6. попол.: Святочний Концерт — якого програму виконають діти Українського Сиротинця під управою Сестер Василінок.

3) Год. 8. ввечір: Товариська Забава.

ЗА УРЯД ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. С.: Д-р Володимир Галин, президент.

С. Чорномаз, касієр С. Слободян, секретар.

УВАГА! — БАЙОН, Н. Д.Ж., І ОКОЛИЦЯ!

Просьба до доколичних Громад, Товариств, Братств і Сестричтв!

В НАШІЙ ПРАВ. ПАРОХІЇ СВ. СОФІЇ

39 W. 22nd STREET

відбудеться

ТОРЖЕТВЕННЕ ПОСВЯЧЕННЯ

ГОЛОВНОГО ПРЕСТОЛА, КІВОТА (Дарохранительниці) І ДВОХ БІЧНИХ ПРЕСТОЛІВ

В НЕДІЛЮ, 28. ТРАВНЯ (MAY 30, 1944)

(ПЕРЕД DECORATION DAY)

Тому осмілюємось просити доколичні українські установи здержатись в цей день від влаштування в себе будь якого підприємства, а прийти до нас на це велике і нас торжество. Детальна програма дня буде проголошена в українських часописах. — Уряд.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

СТАРАННЯМ БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА при Українській Православній Церкві

Театральний Гурток „ПРОМІНЬ“ відіграє

„СТРІЛЕЦЬКА СЛАВА“

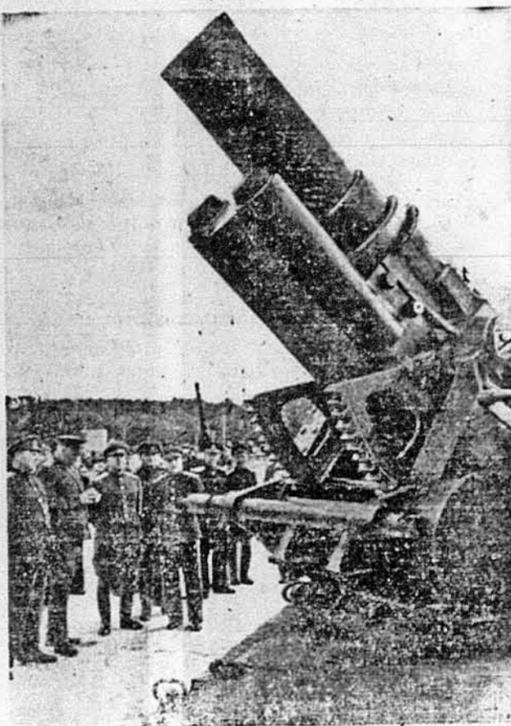
В НЕДІЛЮ, 20. ЛЮТОГО (FEBRUARY 20, 1944)

Драма в 3-ох діях, Колосівського

В САЛІ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ, 334 ІСТ 14. ВУЛ. В НЬО ЙОРКУ

Початок точно в год. 6:30 ввечір. Вступ 50 центів. По виставі ЗАБАВА з танцями при добрій оркестрі.

Вельмишановне Громадянство! В цій драмі беруть участь найкращі сили театрального гуртка „Промінь“, які тепло Вас вловлять! Приходьте численно і на час, приєднайть своїх приятель! За гарну і товариську забаву ринуть Комітет Братства.

ВІДОБРАЛИ НІМЦЯМ. — Урядники найвищої совєтської команди отримали великий обложаний мотар, забраний червоною армією від німців. У комісії є (від лівої руки): адмірал Кузнецов та маршали: Воронов, Жуков і Ворошилов.

ЧЕСТЕР, ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ВІЛМІНГТОН, КОВТСВІЛ!

УКРАЇНСЬКІЯ ДІВОЧИЯ „ГЛІ КЛОБ“ урядкує

ТРЕТІЙ РІЧНИЙ „МІНСТРАЛ“ І ТАНЕЦЬ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛЮТОГО (FEBRUARY 20, 1944).

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при 4-тій і Ворд уліцях Честер, Па.

Початок представляється 7:30. Танець 9 до 9? Вступ тільки \$1.00 включно з податком.

Можливо, що Ви

хочете тепер купити футро, щоб не платити вищого федерального податку пізніше.

Так чи ні, то тепер єсть добра нагода на купно футра.

Поперше тому, що маємо тепер досить великий вибір готових уже зроблених футер з

**PERSIAN LAMB
MUSKRAT
HUDSON SEAL
SKUNK**

в різних модах і розмірах.

Подруге тому, що рідко коли перед тим ми мали такі гарні шкірки найвищої якості. Наші футра є знані за їх витривалість і модність. Може-те також тепер замовити собі футро для зроблення його пізніше. Тому вступіть до нас ще сьогодні, перегляньте наш товар і замовте собі футро. Купуйте у

**МИХАЙЛА
ТУРАНСЬКОГО
з ДОВІР'ЯМ.**

У вівторок, 22. лютого, наш склеп буде замкнений.

MICHAEL TURANSKY

350 Seventh Ave., New York City

Between 29 & 30 Sts.
16th Floor

Lackawanna
4-0973

Отворено щодня до 6. год. веч. В суботу до 5. год. веч.

Отворено кожного четверга до 8. год. ввечір.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬОАРК, Н. ДЖ.

**Праця Українського Відділу
А. Ч. Хреста за 1943 рік.**

Уважаємо це громадським обов'язком подавати до відома загалу, яку працю виконує українське жіноцтво в теперішній війні. Може це працю невелика і непоказна, але вона показує бажання українських жінок виконати свій обов'язок у воєнній зусиллі Америки. Маю на думці працю ньюаркських жінок в українським відділі («юніт») Американського Червоного Хреста. Багато наших жінок працюють в різних воєнних фабриках і їх працю теж потрібна для війни. Але це праця за оплатою. Праця в А. Ч. Хресті безплатна. Хто працює для А. Ч. Хреста, посвячує свій час і труд для доброї справи без жадної заплати.

Відділ, про котрий тут згадую, був заснований в порозумінні з А. Ч. Х. ще на початку війни і міститься при 180 Вільям Стріт, Ньюарк, Н. Дж. Юніт має свої машини і дістає даром до житку обширну кімнату з огріттем. Два дні в тиждень, середа і четвер, присвячені для праці для тих, що наражають на небезпеку своє молоде життя на різних фронтах. Вони ждуть нашої помо-

чі. Є між ними багато ранених, калік, полонених.

Більша частина тих жінок, що працюють в нашій «юніт», це матері, котрі мають по двох і трьох синів і дочок на службі у Дядька Сема. Але працювати для А. Ч. Х. повинні не тільки ті, що мають своїх дітей в армії. Ці вже віддали для війни все, що було в них найдорожче. Неодна мати йде з хати, бо виганяє її нудьга; вона йде між людей, щоб серцем відпочати в гурті і забути своє горе хоч на хвилину. Але й ми, котрі синів на війну не вислали, родини великої не маємо, ми повинні хоч годинку - дві на тиждень посвятити для праці в А. Ч. Х.

Не нарікаймо, що там є хтось в уряді, що нам не подобається, бо, коли прийдуть вибори, то ніхто не хоче прийняти уряду, а потім ті самі на-

рікають. Ми скажимо собі, що ми для уряду не робимо, коли шиемо бандажі чи інші річі, що стають потім в пригоді раненим. Це прислуга нікому іншому, як лиш раненому жовнірові на фронті.

Тому уряд заганого відділу в Ньюарку просить місцеве Ріноцтво, щоб краще дбало про «юніт», бо це наш святий обов'язок давати якнайбільше роботи.

Не зваймаємо на помилки, бо й святи їх роблять. За те ми тим, хто зробить помилку, даємо критику, а критика веде до поправок. Також у нашій «юніт» ми стараємося поводитись чемно на зборах і по зборах, не мішаємо з нашою працею жадної політики і не витикаємо одні другим, хто до якої церкви належить. В цій ділі ми всі українці і кожен має сповнити свій обов'язок. Мусимо розуміти, що американський жовнір бореться і жертвує своє життя за нас усіх, а не за одну чи другу релігію чи групу.

Хочу ще подати фінансовий звіт за 1943 рік: скільки наш український відділ придбав і віддав грошей до А. Ч. Хреста. Отож віддані було за минулий рік \$2,359.10. Тут зачислено коляду, рол-кол, збірка в парку в день української програми 21-го березня та різні збірки, що напливали через цілий рік.

У січні цього року переведено річні збори відділу, на котрих подтверждено старий уряд, крім рекордової секретарки. Уряд такий: голова «юніт» Анна Настюк, голова продукційної праці — Катерина Химич, рекордова секретарка — Б. Максимович, фінансова секретарка — Ф. Дорошенко, скарбниця — Марія Настюк.

Заряд відділу складає щирі подяку всім жертводавцям і всім тим членам, котрі брали участь в різних збірках, посвячували свій труд і ходили з колядою. Треба дати признання тим, що хоч старші віком, а ходили пішки з колядою і переводили збірку на листи з великим успіхом.

Рівнож щира подяка тим членкиням, котрі брали участь у продукційній роботі. Хоч дехто з них не міг шити на машині, то шили руками. Всі виявляли щире бажання допомогти добрій справі.

Ф. Дорошенко, фін. секр.

У безнастанній журбі проводимо наші літа, маючи все нові бажання; все йдемо на зустріч новому життю, а ніколи не живемо. — (Фонтель).

Великі чесноти і великі пристрасти є серед людей виїмковими прикметами. — (Наполеон).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАСЕЯК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбулись в неділю, 20. лютого, в год. 2. попол., в локалі У. Н. Дому, 237 Говл Еве. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо багато справ до обговорення. — П. Головачук, секр.

НІМЦІ ШИРИЛИ В ГАЛИЧИНІ АНТИСЕМІТСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ.

БЕРН Швайцарія, (ОНА). — Мадярські газети з Будапешту подають, що як німецька армія тільки вийшла до Галичини, то за нею приїхали туди лідери молодечих німецьких організацій і поширювали серед польської й української молоді антисемітську літературу. Розкидали її по селах і містах в такій великій кількості, що як прийшла зима, то люди жвавили антисемітські книжки на топливо.

Польські біженці оповідають, що коли німці дізналися, що севини не цікавляться антисемітським рухом, то були дуже злющі і тоді наставляли українське населення проти поляків і навпаки. Було дійшло до того, що німці на початку окупації явно говорили по радіо, що Галичина буде прилучена до Великої України і частина українського населення була в це повірила. В Галичині всюди був великий проти-польський настрої, але як першого серпня 1941 року проголошено, що Галичина буде частию Генерального Гу-

бернаторства, то українці втратили віру в німців.

Інтелігентний польський віт-кач говорив, що німці ширили расову ненависть в Польщі всіма способами. Були дійшли до того, що, наприклад, визнали гуральський діалект окремим мовою, а гуралів окремим народом, що нібито має в собі німецьку кров.

БОЛІНІТ

Рапи на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болочі ноги, флебіт (запалення жи), запалі або болочі коліна чи кісточкі і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Лікує згублення литок і котинів. Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8.30 веч.; вівт. і п'ят. від 1. до 6. веч.; в серед. і субот. від 1. до 5. веч. В неділі і свята нема урядових годин.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Банько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКА СПЕЦІАЛІСТ.

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕРИ аудерних, газових, нафтових, огрівачів парово й гарячою водою, як також усієї печі можете дістати в

STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

НА ПРОДАЖ 8-ФАМІЛІЙНИЙ МУРОВАНИЙ ДІМ, по 5 кімнат, усю модерне уладження, гаряча вода, парове огріття, в гарній околиці, близько Гай Скул. Ціна приступна. Голосіться в власителя:

33-147 CHESTNUT AVENUE, JERSEY CITY, N. J.

ФАРМИ І ДОМИ
Пишіть по безплатну лісту 28-годині до:

STEPHEN D. SATZEWICH
32 E. 7th ST., NEW YORK CITY

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Урядові години: Біля 1 до 3 попол.; від 6 до 8 ввечір.
В неділі згідно з умовою.

INCOME TAX
RETURNS FILED
PETER BARTKIW
Real Estate & Insurance Broker
Notary Public
309 E. 14th St., New York, N. Y.
Phone: Algonquin 4-8254
Office hours: 9 to 11 A.M. daily
9 AM to 6 PM Sat.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І лише ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК

НЕДУГИ ШЛУНКА, ШКІРИ П НЕРВІВ, загальне ослаблення, біль хребта, пухлину зелез, хронічні болі, шлункові заборурення, гемороїди («пайси»), за-неудужання нірок і сечового піхура. ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК лікуємо. Розсліди крові, аналіза урини й інші екс-завеняють правдиву діагнозу й належне лікування. Присутні ціни.

МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2.00

DR. L. ZINS
110 EAST 16th STREET, NEW YORK, N. Y.
Між 4-тою Евено й Ірвінг Плейс.
Щоденно від 9. г. рано до 8. г. веч. У неділі від 9. рано до 2. попол. (28-літнє заведення)

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомаганія шлуника й випробували коштотні ліки й зела, а не найшли полекші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілертон, котрих не запарюється ні вариться, а споживається в натуральній формі. По вжитті пробки переконайтеся, як skutочно діляють в недомаганнях таких, як кваси шлуника, газ, нестриваність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомаганія, котрі походять зо злого травлення. Щоби перекопатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах.

[ ] \$1.00 за 1 коробку Мілертону
[ ] \$1.50 за 2 коробки Мілертону
[ ] \$2.00 за 3 коробки Мілертону

Пишіть за злізлами Мілертон у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U.,
P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.
Single package not sent C.O.D.
Small postage stamps, acceptable.
Ці ціни важні лише при замовленні просто з головним офісом.

НИЖЧІ ЦІНИ

Ми можемо дати значно нижчі ціни, бо ми знизили значно свої сподівані видатки.

Наше заведення є цілковито викінчене, але цього не зроблено для хвалби із жахливими коштами удержання. Тут ви заощадіть гроші — розумно!

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

МИРОН ЛІТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150.
ОБСЛУГА НАРКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Rigidified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

Навіть Найбільше Хорі не Повинні Тратити Надію. — Можна Відискати Здоров'я Також без Ліків і Операцій

При допомозі чуткого інструменту Ньюкалометр можна прослідити і бачити місяця невластиво діляння нервової системи — тимсамим усталяється причину хороби і недомагань людського організму.

В. ХОМІЦЬКИЙ, ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.
Через 3 роки я терпів дуже докучливі болі в правій боці і в лівій нозі. Я уквивав різних медицині — однак болі не уступали.

Під опікою д-ра Мілера — через 5 тижнів, мої болі зовсім уступили і чуюся тепер зовсім здоровим чоловіком.

Тому щиро рекомендую д-ра Мілера, хорим, що потребують випрої і доброї опіки.

Є неможливим проголосити всі письма від моїх бувших пацієнтів, які висказують подяку за подану їм мою опіку і добрі результати в їхніх недомаганнях.

Подяки писані чоловіками і жінками, яким приходилося терпіти на різні хоробливі припадкі, як: недомаганія жовудка, ревматизму, астму, коліненя в грудях і крижах, болі в руках і ногах, ослаблення серця, зору і слуху; завороти голови, неправильне тиснення крові, цукровицю, жовчеві каменія, недомаганія нірок і міхура, а також у жінок всякі неправильності і жіночі недуги.

Ті письма, на жадання, будуть інтересованим показані в офісі в їх оригінальній, правно ствердженій формі.

Dr. JOSEPH MILLER, D.C.Ph.C. 790 BROAD STREET, Corner Market Street, NEWARK, N. J.
Години прийнять: Кожного дня від 9-ої рано до 7-ої ввечір. В неділі і свята від 10. рано до 12. вполуд.

ТАРЗАН, ч. 923. Мент небезпеки.

Ніздрі льва дрожали з подражнення, як він закрадався до сплячого Тарзана.

В той мент сторож збудився.

Він скрикнув і поспішно наложив на лук стрілу.

Як Тарзан пробудився, він уже міг-чутти гарячий дих льва на своє обличчя.

У СЕМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ на вічний спомин мого дорогого Мужа й нашого Батька й Діда **КОНСТАНТИНА КИРЧОВА,** що розпрощався з цим світом 19. лютого 1937 р.

Дружина **АНТОНІНА.**
Діти: **ТЕОДОР, ОЛЬГА, МАРІЯ, АННА й ОЛЕНА.**
Внуки й Внучки.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y.
Tel.: MErose 5-5577